

GHIDUL SOLICITANTULUI - CONDIȚII SPECIFICE

Sprijin pentru înființarea de întreprinderi sociale în
mediul rural

AP 4/PI 9.v/OS 4.16

Axa prioritară 4: Incluziunea socială și combaterea sărăciei

Obiectivul tematic 9: Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare

Prioritatea de investiții 9v: Promovarea antreprenoriatului social și a integrării vocaționale în întreprinderile sociale și economia socială și solidară pentru a facilita accesul la ocuparea forței de muncă

Obiectiv Specific (O.S.) 4.16: Consolidarea capacității întreprinderilor de economie socială de a funcționa într-o manieră auto-sustenabilă

1. Conditii specifice

- Această cerere de propuneri de proiecte este un apel de tip **competitiv**, cu **termen limită de depunere**.
- Prezentul apel este dedicat **exclusiv regiunilor mai puțin dezvoltate**: Sud-Vest Oltenia, Sud-Est, Sud-Muntenia, Nord-Est, Nord-Vest, Vest și Centru.
- **Regiunea București-Ilfov este exceptată** de la finanțare în cadrul prezentului apel de proiecte.
- Un proiect depus în cadrul acestui apel poate fi implementat **într-una sau mai multe din regiunile** de implementare menționate mai sus.

1. Condiții specifice

Obiectivul acestei scheme de finanțare este acordarea de sprijin pentru înființarea de întreprinderi sociale în mediul rural.

Prin mediul rural se înțeleg inclusiv ariile naturale protejate din mediul rural.

PROIECTELE SE DEPUN PRIN SISTEMUL INFORMATIC MySMIS 2014 ÎN PERIOADA 25 SEPTEMBRIE 2020 ORA

16.00 - 15 DECEMBRIE 2020, ORA 16.00

Întreprinderile sociale vizate de prezentul apel (în calitate de beneficiari finali ai schemei pentru entități ale economiei sociale) sunt, în conformitate cu prevederile Legii nr. 219/2015 privind economia socială, întreprinderi organizate independent de sectorul public și care au scopul de a servi interesul general, interesele unei colectivități și/sau interesele personale nepatrimoniale ale membrilor prin producerea și furnizarea de bunuri, prestarea de servicii și/sau execuția de lucrări. Aceste întreprinderi contribuie la dezvoltarea comunităților locale, inclusiv prin implicarea unor persoane aparținând unor grupuri vulnerabile în activități cu caracter social și economic, facilitând accesul tuturor la resursele și serviciile comunității.

Activitățile specifice sprijinite în cadrul apelului sunt structurate sub forma unei scheme pentru entități ale economiei sociale, care presupune parcurgerea a **3 etape de implementare**, etape obligatorii în cadrul cărora administratorul schemei de antreprenariat propune activitățile considerate optime pentru atingerea obiectivelor asumate în cadrul proiectului.

2. Alocarea financiară stabilită pentru apelul de proiecte

- Bugetul total alocat pentru prezentul apel este de **30.000.000 de euro (contribuția UE + contribuția națională)**, fiind dedicat exclusiv **regiunilor mai puțin dezvoltate**. Din această sumă, finanțarea FSE este de 25.500.000 euro, corespunzând unei contribuții UE de 85%, iar contribuția națională este de 4.500.000 euro, corespunzând unei contribuții naționale de 15%.

2.1. Valoarea maximă a proiectului, rata de cofinanțare

- În cadrul prezentului apel de proiecte, **valoarea maximă eligibilă a unui proiect este de 3.000.000,00 euro**.

NB. În cadrul prezentului apel de proiecte nu vor fi finanțate proiecte a căror valoare a asistenței financiare nerambursabile (contribuția UE + contribuția națională) este mai mică sau egală cu 100.000,00 euro.

- Minimum 70% din bugetul proiectului va fi alocat subvențiilor pentru înființarea întreprinderilor sociale (cheltuieli care intră sub incidența ajutorului de minimis).
- Maximum 30% din bugetul proiectului va fi alocat cheltuielilor nesubsumate schemei de ajutor de minimis.
- Respectarea procentelor mai sus menționate reprezintă criteriu de eligibilitate.

3. Contribuția proprie minimă a solicitantului

A. Contribuția solicitantului/partenerilor pentru cheltuielile care nu fac obiectul schemei de ajutor *de minimis*

În cadrul prezentului apel, procentul minim de cofinanțare proprie obligatoriu pentru solicitant și parteneri, după caz, este prezentat în secțiunea 4.3.1. *Cofinanțarea proprie minima a beneficiarului* din cadrul documentului *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare*.

Pe parcursul implementării proiectului, **cheltuielile considerate neeligibile, dar necesare derulării proiectului vor fi suportate de către beneficiar.**

Atât solicitantul, cât și fiecare partener trebuie să contribuie financiar la implementarea proiectului, respectiv să aibă alocate cheltuieli eligibile din totalul cheltuielilor eligibile prevăzute în bugetul proiectului, nefiind posibil ca un partener sau/și solicitantul să asigure partea de buget (asistență financiară nerambursabilă sau/și contribuție proprie) prevăzută pentru un alt partener.

B. Contribuția solicitantului/partenerilor pentru cheltuielile care fac obiectul schemei de ajutor *de minimis*

În cadrul prezentului ghid al solicitantului - condiții specifice, pentru cheltuielile care fac obiectul schemei de ajutor *de minimis*, contribuția eligibilă minimă a solicitantului și partenerilor, după caz, din totalul costurilor eligibile este 0 (zero).

Exemple de motive care duc la respingerea cererii de finanțare

1. nu prevăd pentru grupul țintă minimul obligatoriu stabilit conform secțiunii 1.9. Grup țintă - CAPITOLUL 1. Informații despre apelurile de proiecte
2. nu prevăd țintele minime obligatorii pentru fiecare dintre indicatorii de realizare și de rezultat conform secțiunii 1.10. Indicatori specifici de program - CAPITOLUL 1. Informații despre apelurile de proiecte
3. depășesc valoarea maximă a proiectului conform secțiunii 1.12.1. Valoarea maximă a proiectului, rata de cofinanțare
4. valoarea ajutorului de minimis nu respectă procentul minim prevăzut la secțiunea 1.14. Incidența ajutorului de minimis
5. nu respectă procentul minim de cofinanțare pe solicitant/partener prevăzut în secțiunea 4.3.1. Cofinanțarea proprie minimă a beneficiarului din cadrul documentului *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020*, cu modificările și completările ulterioare

4. Perioada de implementare a proiectului

Durata de implementare a proiectului este de maximum **30 de luni**.

Proiectele care vor prevedea o perioadă de implementare mai mare de 30 de luni vor fi respinse.

La completarea cererii de finanțare va trebui evidențiată în sistemul electronic durata fiecărei activități și sub-activități incluse în proiect.

5. Incidența ajutorului de minimis

Pentru înființarea de întreprinderi sociale valoarea sprijinului financiar acordat în cadrul acestei scheme va fi de maximum **200.000 Euro**/întreprindere.

Valoarea totală a ajutoarelor de minimis acordate va **reprezenta minimum 70% din valoarea totală eligibilă a proiectului**.

Valoarea maximă totală a ajutoarelor de minimis de care poate beneficia întreprinderea pe o perioadă de 3 ani consecutivi, cumulată cu valoarea alocării financiare acordate în conformitate cu prevederile prezentei scheme, nu va depăși echivalentul în lei a 200.000 euro (100.000 Euro în cazul întreprinderilor unice care efectuează transport de mărfuri în contul terților sau contra cost). Aceste plafoane se aplică indiferent de forma ajutorului de minimis sau de obiectivul urmărit și indiferent dacă ajutorul este finanțat din surse naționale sau comunitare. Atunci când o întreprindere care efectuează transport rutier de mărfuri în numele unor terți sau contra cost desfășoară și alte activități pentru care se aplică plafonul de 200.000 euro, în cazul întreprinderii respective se aplică plafonul de 200.000 euro, echivalent în lei, cu condiția prezentării documentelor contabile care atestă separarea evidenței acestor activități sau distincția între costuri, pentru a dovedi că suma de care beneficiază activitatea de transport rutier de mărfuri nu depășește echivalentul în lei a 100.000 euro și că ajutoarele de minimis nu se folosesc pentru achiziționarea de vehicule pentru transportul rutier de mărfuri.

Cheltuielile aferente activităților derulate în etapa I, precum și cele aferente activităților dedicate persoanelor fizice în etapa a II-a nu vor intra sub incidența ajutorului de minimis.

Schema de ajutor *de minimis* nu se aplică și nu se acordă:

a) ajutoarelor acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectoarele pescuitului și acvaculturii, reglementate de Regulamentul (CE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1184/2006 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 104/2000 al Consiliului;

b) întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole, astfel cum sunt enumerate în Anexa 1 a Tratatului CE;

c) întreprinderilor care și desfășoară activitatea în sectorul transformării și comercializării produselor agricole, prevăzute în Anexa nr. 1 a Tratatului CE, în următoarele cazuri:

- atunci când valoarea ajutorului este stabilită pe baza prețului sau a cantității produselor în cauză achiziționate de la producătorii primari sau introduse pe piață de întreprinderile în cauză;
- atunci când ajutorul este condiționat de transferarea lui parțială sau integral către producători primari.

d) pentru activitățile legate de export către țări terțe sau către state membre, respectiv ajutoarele legate direct de cantitățile exportate, ajutoarele destinate înființării și funcționării unei rețele de distribuție sau destinate altor cheltuieli curente legate de activitatea de export;

e) pentru activitățile condiționate de utilizarea preferențială a produselor naționale față de cele importate;

f) pentru activitățile pentru achiziția de vehicule de transport rutier de mărfuri.

Prin urmare, activitățile nu vor viza domeniile exceptate de la schema de ajutor *de minimis* evidențiate mai sus.

Acordarea ajutorului de minimis pentru întreprinderile sociale nou înființate se va face în baza Contractului de subvenție, Anexa 3

6. Tipuri de solicitanți și parteneri eligibili în cadrul apelului

- În cadrul acestei cereri de propuneri de proiecte solicitanții/partenerii eligibili trebuie să fie organizați legal constituite în România.
- Solicitanții/partenerii eligibili în cadrul acestei cereri de propuneri de proiecte sunt **administratori ai schemei pentru entități ale economiei sociale „Sprijin pentru înființarea de întreprinderi sociale în mediul rural”**, respectiv
 - a) entități ale economiei sociale, rețele, uniuni, federații din sectorul economiei sociale;
 - b) furnizori de formare profesională autorizați publici și privați, furnizori de servicii de ocupare acreditați publici și privați, furnizori de servicii sociale, organizații sindicale și organizații patronale, asociații profesionale, camere de comerț și industrie, ONG-uri;
 - c) Autorități publice centrale sau locale, exclusiv în calitate de parteneri, în parteneriat cu toate categoriile de entități eligibile menționate la lit. a) și b) de mai sus

Pentru a fi eligibil, administratorul schemei pentru entități de economie socială trebuie să demonstreze îndeplinirea condiției privind capacitatea tehnică, respectiv desfășurarea, între data înființării acestuia și data lansării prezentului apel, de activități de formare antreprenorială sau consiliere privind implementarea unor planuri de afaceri sau scheme de granturi care demonstrează capacitatea administratorului de a consilia/selecta/monitoriza acordarea de granturi sau consiliere în implementarea de activități ce presupun gestionarea de resurse financiare. În cazul în care această condiție este demonstrată printr-un proiect/contract de prestări de servicii, este obligatoriu ca activitățile specifice să fi fost inițiate și finalizate în perioada menționată. Pentru dovedirea acestui element al capacității tehnice, administratorul schemei va prezenta, după caz, copii după contractele de finanțare, acordurile de parteneriat și extrasele din anexele relevante la contractele de finanțare (de exemplu, cererea de finanțare, rapoartele finale, etc.) și/sau copii după contractele de prestări de servicii privind activitățile menționate și/sau alte documente similare, din care să rezulte **explicit** experiența solicitată conform prezentului ghid.

7. Grup țintă eligibil

- În cadrul prezentului apel de proiecte, grupul țintă al proiectului va fi format din:
 - Persoane care doresc să înființeze întreprinderi sociale.
- Numărul minim obligatoriu al persoanelor care compun grupului țintă este de 40 de persoane, aparținând categoriei de grup țintă definită în cadrul acestui ghid, în vederea participării la activitățile proiectului.

8. Schema pentru entități ale economiei sociale - etape de implementare:

1. Etapa I - Sprijin pentru înființarea de noi întreprinderi sociale

2. Etapa a II-a - Implementarea planurilor de afaceri și monitorizarea funcționării întreprinderilor sociale

3. Etapa III de sustenabilitate - Asigurarea sustenabilității planurilor de afaceri ulterior perioadei de implementare a proiectului

8.1. Etapa I - Sprijin pentru înființarea de noi întreprinderi sociale - slide 1

- **I.1. Informarea publicului cu privire la acțiunile derulate în cadrul proiectului (activitate obligatorie)** Administratorul schemei va prezenta publicului elementele specifice ale proiectului, cu accent pe oportunitățile oferite și principalele condiții pentru a beneficia de finanțarea nerambursabilă, riscurile și obligațiile ce decurg din accesarea finanțării, legislația aplicabilă mediului de afaceri, condițiile de înființare și funcționare ale unei afaceri, legislația fiscală, comercială, administrativă în vigoare în România. Administratorul schemei de ajutor va descrie în cadrul cererii de finanțare mijloacele de informare pe care le va folosi în realizarea acestei activități.
 - **I.2. Selectarea grupului țintă ce va participa la acțiunile de sprijin organizate (activitate obligatorie)** Beneficiarul contractului de finanțare va selecta cel puțin 40 de persoane care doresc să înființeze întreprinderi sociale, în vederea participării la activitățile proiectului. De-a lungul activităților proiectului, administratorul schemei pentru entități ale economiei sociale va asigura transparența procesului de selecție a grupului țintă, pe baza unei metodologii clar definite în cererea de finanțare (informarea potențialilor membri ai grupului țintă cu privire la activitățile proiectului, derularea selecției propriu-zise a grupului țintă pentru cursurile de formare, respectiv a beneficiarilor de finanțare pentru înființarea și dezvoltarea unei întreprinderi sociale - inclusiv metodologia de selecție), precum și monitorizarea activității întreprinderilor sociale înființate în cadrul proiectului (modul de desfășurare și rezultatele activității acestora, fluctuația de personal, angajarea și efectuarea de plăți etc). Administratorul schemei pentru entități ale economiei sociale are întreaga răspundere pentru derularea procesului de selecție a grupului țintă. Metodologia de selecție a grupului țintă va fi descrisă succint în cererea de finanțare, cu prezentarea criteriilor și a modalității de selecție. Procesul de selecție va fi pregătit și desfășurat astfel încât să asigure o procedură decizională transparentă, echidistantă și obiectivă.
 - **I.3. Derularea programelor de formare antreprenorială (activitate obligatorie)**
Este obligatoriu ca prin proiect să se organizeze programe de formare antreprenorială specifică, în conformitate cu standardele existente, într-una dintre ocupațiile specifice sectorului economiei sociale și anume:
 - ✓ Antreprenor în economia socială, Cod COR 112032
 - ✓ Manager de întreprindere socială cod COR 112036.
- La finalizarea programului de formare antreprenorială, beneficiarul contractului de finanțare va trebui să prezinte AM/OI POCU următoarele documente:
- cel puțin 90% certificate de absolvire din totalul participanților la cursurile de formare pentru ocupațiile specifice sectorului economiei sociale, recunoscute de ANC;
 - planurile de afaceri elaborate individual sau în echipă de participanți în cadrul cursurilor de formare pentru ocupațiile specifice sectorului economiei sociale.

8.1. Etapa I - Sprijin pentru înființarea de noi întreprinderi sociale - slide 2

• 1.4. Alte activități de sprijin oferite în vederea înființării de întreprinderi sociale (activitate relevantă)

În cadrul acestei acțiuni pot fi organizate și alte activități de formare profesională (cursuri de perfecționare, specializare în domenii relevante pentru antreprenoriatul social), justificate prin certificate de absolvire, precum și activități de consiliere, consultanță în domeniul antreprenoriatului, identificarea de piețe de desfacere, dezvoltarea capacității și abilităților în diferite domenii etc. Această activitate nu este obligatorie.

• 1.5. Selectarea planurilor de afaceri ce vor fi finanțate în cadrul proiectului (activitate obligatorie)

Administratorul schemei pentru entități ale economiei sociale va descrie în cererea de finanțare elementele esențiale care vor fi stabilite în metodologia de selecție a planurilor de afaceri. Procesul de selecție va fi pregătit și desfășurat astfel încât să asigure o procedură decizională transparentă, echidistantă și obiectivă, care să respecte prevederile schemei de minimis, ale prezentului ghid și ale legislației aplicabile. Pentru înființarea întreprinderilor sociale, în scopul descrierii clare și a justificării activităților întreprinderii, planul de afaceri depus de către persoana/persoanele interesate de inițierea unei întreprinderi sociale va conține cel puțin următoarele elemente:

- Misiunea socială/programele sociale ale întreprinderii sociale;
- Problema socială a cărei rezolvare constituie misiunea socială a întreprinderii: categoriile de persoane cărora li se adresează întreprinderea socială respectivă și nevoile sociale ale acestora, zona geografică, problema comunitară/de mediu pe care încearcă să o rezolve întreprinderea;
- Modul în care se integrează activitatea întreprinderii în contextul social și în cel economic din zona respectivă: elemente de analiză de piață privind activitatea care face obiectul Planului de afaceri;
- Modelul de organizare și funcționare a întreprinderii sociale, cu accent pe modul în care se asigură participarea membrilor și a altor actori interesați, inclusiv persoane din grupuri vulnerabile, dacă acestea fac parte din grupurile vizate de întreprindere, la deciziile privind activitățile acestora și modul în care acesta reflectă principiile prevăzute la art. 4, lit. c și d, Legea nr. 219/2015 privind economia socială;
- Direcțiile strategice de dezvoltare a întreprinderii, având în vedere atât activitatea economică, cât și misiunea/programele sociale ale acesteia;
- Descrierea produsului/produselor, serviciului/serviciilor, respectiv a lucrării/lucrărilor care vor face obiectul activității întreprinderilor sociale, inclusiv întreprinderilor sociale de inserție;
- Justificarea activităților propuse: analiza punctelor tari și a celor slabe ale întreprinderii, respectiv analiza amenințărilor și a oportunităților din mediul în care funcționează aceasta (analiza SWOT), precum și justificarea activităților propuse față de acestea;
- Planul de finanțare al întreprinderii: va include modalitatea prin care se va finanța întreprinderea socială, inclusiv prin intermediul unei finanțări nerambursabile;
- Rezultate economice și sociale specific preconizate: solicitantul/partenerul va defini în proiect un set de rezultate proprii corespunzătoare activităților planificate;
- Numărul de persoane angajate în întreprinderile sociale nou înființate.

8.1. Etapa I - Sprijin pentru înființarea de noi întreprinderi sociale - slide 3

1.5. Selectarea planurilor de afaceri ce vor fi finanțate în cadrul proiectului (activitate obligatorie) - continuare

În cadrul procesului de selecție pot participa și persoane care nu au participat la cursurile de formare antreprenorială organizate de beneficiarul contractului de finanțare în cadrul proiectului, dar care se încadrează în categoriile de grup țintă eligibile și care dețin un certificat de absolvire a unui program de formare antreprenorială specifică în conformitate cu standardele existente pentru ocupațiile specifice sectorului economiei sociale, așa cum s-a precizat mai sus (Antreprenor în economia socială Cod COR 112032 sau Manager de întreprindere socială cod COR 112036).

Selecția planurilor de afaceri depuse de persoane care nu au participat la cursurile de formare antreprenorială organizate de beneficiarul contractului de finanțare în cadrul proiectului se va realiza în limita de 10% dintre toate planurile de afaceri selectate pentru finanțare. Planurile de afaceri selectate în această etapă vor beneficia de ajutor de minimis acordat pentru punerea acestora în aplicare.

Conform prevederilor art. 1 din Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis*, nu se va acorda ajutor de minimis atunci când:

- a) întreprinderile își desfășoară activitatea în sectoarele pescuitului și acvaculturii, reglementate de Reg. (CE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1184/2006 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 104/2000 al Consiliului;
- b) întreprinderile își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole, astfel cum sunt enumerate în Anexa 1 a Tratatului CE (Anexa 9 la prezentul Ghid al Solicitantului);
- c) întreprinderile își desfășoară activitatea în sectorul transformării și comercializării produselor agricole, prevăzute în Anexa nr. 1 la Tratatul CE, în următoarele cazuri:
 - (i) atunci când valoarea ajutorului este stabilită pe baza prețului sau a cantității produselor în cauză achiziționate de la producătorii primari sau introduse pe piață de întreprinderile în cauză;
 - (ii) atunci când ajutorul este condiționat de transferarea lui parțială sau integrală către producători primari.
- d) ajutoarele acordate sunt destinate activităților legate de export către țări terțe sau către state membre, respectiv ajutoarele legate direct de cantitățile exportate, ajutoarele destinate înființării și funcționării unei rețele de distribuție sau destinate altor cheltuieli curente legate de activitatea de export;
- e) ajutoarele acordate sunt condiționate de utilizarea preferențială a produselor naționale față de cele importate;
- f) ajutoarele acordate sunt pentru achiziția de vehicule de transport rutier de mărfuri.

NB. În cadrul prezentului apel de proiecte se va acorda o atenție deosebită înființării de întreprinderi sociale în domeniul prelucrării și comercializării produselor agricole.

8.1. Etapa I - Sprijin pentru înființarea de noi întreprinderi sociale - slide 4

- 1.6 Furnizarea, de către administratorul schemei pentru entitățile sociale, a serviciilor personalizate de consiliere ulterior finalizării procesului de selecție a planurilor de afaceri (activitate obligatorie)

Beneficiarul contractului de finanțare va derula cel puțin una dintre următoarele activități de sprijin pentru înființarea de întreprinderi sociale:

- activități de consiliere în domeniul antreprenoriatului social;
- activități de consiliere în domeniul antreprenoriatului, inclusiv cu privire la identificarea de piețe de desfacere.

Aceste servicii vor fi oferite doar persoanelor selectate în vederea implementării planurilor de afaceri, completând cunoștințele și aptitudinile dobândite de aceștia în cadrul formării derulate în etapa I. Aceste servicii pot fi furnizate membrilor grupului țintă până la data înființării efective a întreprinderii. După data înființării întreprinderilor, acestea vor fi doar subiectul monitorizării din partea administratorului schemei pentru entitățile sociale și a celorlalte entități cu atribuții în domeniu (AM POCU, OI responsabil etc).

- 1.7. Asigurarea înființării și demarării funcționării întreprinderilor ce vor implementa planurile de afaceri cu ajutor de minimis în cadrul proiectului (activitate obligatorie)

Pentru toate întreprinderile sociale sprijinite trebuie să se finalizeze procedurile legale de înființare, în conformitate cu legislația specifică aplicabilă, până cel târziu în luna 12 de implementare a proiectului.

Beneficiarul finanțării nerambursabile (administratorul schemei pentru entitățile sociale) are obligația verificării respectării criteriilor de acordare a ajutorului de minimis prevăzute în Regulamentul 1407/2013 și transmite în acest sens documentele justificative către furnizorul schemei de ajutor de minimis (AM/OIR POCU) pentru validare. După primirea validării de la furnizor conform prevederilor schemei de ajutor de minimis, semnează cu beneficiarii de ajutor de minimis contractele de subvenție, în baza cărora acordă ajutorul de minimis.

Toate contractele de subvenție de minimis încheiate între administratorul schemei de minimis și beneficiarii ajutorului de minimis vor fi încheiate până cel târziu în ultima zi de implementare din luna 12 de implementare a proiectului. Toate contractele de subvenție încheiate după ultima zi de implementare a lunii 12 de implementare a proiectului vor fi declarate neeligibile.

8.1. Cerințe minime obligatorii pentru a considera încheiată etapa I

- ✓ îmbunătățirea competențelor în domeniul antreprenorial (atestată prin obținerea certificatului de absolvire) a cel puțin 36 de persoane care intenționează să înființeze o întreprindere socială, membri ai grupului țintă, cu respectarea indicatorilor propuși în cererea de finanțare, justificate prin prezentarea către AM, respectiv OI responsabil, a certificatelor de absolvire emise de ANC;
- ✓ planurile de afaceri elaborate individual sau în echipă de participanți în cadrul cursurilor de formare pentru ocupațiile specifice sectorului economiei sociale;
- ✓ minimum 7 planuri de afaceri selectate, din care minimum 60% trebuie să fie în domeniul de activitate prelucrarea și comercializarea produselor agricole (CAEN principal/Domeniul de activitate cf Anexei 8 la prezentul Ghid). Administratorul schemei pentru entitățile sociale va prezenta documentele justificative care să ateste finalizarea procesului de selecție a cel puțin 7 planuri de afaceri, precum și lista de rezervă (planurile de afaceri selectate în vederea finanțării în cadrul proiectului, metodologia de selecție, documente care susțin nominalizarea comisiei de evaluare, grilele de evaluare completate și semnate de membrii comisiei de evaluare, procesul-verbal de încheiere a selecției planurilor de afaceri). Administratorul schemei are responsabilitatea exclusivă a conținutului dosarelor privind planurile de afaceri; în cazul în care AM, respectiv OI POCU responsabil constată, la finalul perioadei de verificare a dosarelor, neconcordanțe între documentele prezentate și activitățile desfășurate în cadrul acestei etape sau lipsa unuia sau mai multor documente justificative, cheltuielile aferente activităților în discuție pot fi declarate neeligibile.

Etapa I de implementare se finalizează odată cu semnarea Contractelor de subvenție.

Administratorul schemei are responsabilitatea exclusivă a conținutului dosarelor privind planurile de afaceri, inclusiv privind respectarea prevederilor aplicabile în cazul acordării ajutoarelor de minimis întreprinderilor sociale cu activitate în domeniul prelucrării și comercializării produselor agricole. În cazul în care AM, respectiv OI POCU responsabil constată, la finalul perioadei de verificare a dosarelor, neconcordanțe între documentele prezentate și activitățile desfășurate în cadrul acestei etape sau lipsa unuia sau mai multor documente justificative, cheltuielile aferente activităților în discuție pot fi declarate neeligibile.

Durata de implementare etapei I este de maximum 12 luni de la data de începere a proiectului.

8.2 Etapa a II-a - Implementarea planurilor de afaceri și monitorizarea funcționării întreprinderilor sociale - slide 1

Administratorul schemei pentru entitățile economiei sociale are obligația de a derula activități ce au ca scop final susținerea grupului țintă în implementarea planului de afaceri selectat în etapa I.

Conform Legii 219/2015 art 3, 4 și 8 și HG 585/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 219/2015 privind economia socială, întreprinderile de economie socială, inclusiv cele de inserție, pot fi înființate din punct de vedere legal, după cum urmează:

- a) societățile cooperative de gradul I;
- b) cooperativele de credit;
- c) asociațiile și fundațiile;
- d) casele de ajutor reciproc ale salariaților;
- e) casele de ajutor reciproc ale pensionarilor;
- f) societățile agricole (exclusiv pentru prelucrarea și comercializarea produselor agricole);
- g) orice alte categorii de persoane juridice care prin actele de înființare și funcționare demonstrează faptul că activitatea desfășurată are scop social, respectă principiile prevăzute la art. 4 din lege, precum și criteriile prevăzute la art. 8 alin. (4) din lege;
- h) federațiile și uniunile persoanelor juridice prevăzute mai sus.

Statutul de întreprindere socială se recunoaște prin dobândirea unui **atestat de întreprindere socială**, în conformitate cu Legea 219/2015 privind economia socială. Persoanele juridice de drept privat, prevăzute mai sus, pot solicita un atestat de întreprindere socială, dacă actele de înființare și funcționare conțin prevederi prin care se demonstrează faptul că:

- acționează în scop social și/sau în interesul general al comunității;
- alocă minimum 90% din profitul realizat scopului social și rezervei statutare;
- se obligă să transmită bunurile rămase în urma lichidării către una sau mai multe întreprinderi sociale;
- aplică principiul echității sociale față de angajați, asigurând niveluri de salarizare echitabile, între care nu pot exista diferențe care să depășească raportul de 1 la 8.

8.2 Etapa a II-a - Implementarea planurilor de afaceri și monitorizarea funcționării întreprinderilor sociale - slide 2

Beneficiarul se va asigura de faptul că fiecare întreprindere de economie socială finanțată dobândește un atestat de întreprindere socială în termen de maximum 4 luni de la operaționalizarea întreprinderii sociale/punerea în funcțiune a echipamentelor de producție/demararea furnizării serviciilor sau executării lucrărilor, conform obiectului de activitate al întreprinderii sociale.

NB. Întreprinderile sociale nou înființate vor trebui să aibă sediul social și, după caz, punctul/punctele de lucru în mediul rural, în regiunea/regiunile de dezvoltare/teritoriul ITI Delta Dunării în care se implementează proiectul.

Fiecare beneficiar al ajutorului de minimis va trebui să angajeze numărul minim de persoane pe care s-a obligat să le angajeze (în funcție de valoarea ajutorului de minimis solicitată), în cadrul întreprinderilor nou înființate după cum urmează:

- minimum 1 angajat - cel târziu la 3 luni de la semnarea contractului de ajutor de minimis;
- toți angajații asumați în planul de afaceri - cel târziu la 30 de zile de la operaționalizarea întreprinderii sociale/punerea în funcțiune a echipamentelor de producție/demararea furnizării serviciilor sau executării lucrărilor, conform obiectului de activitate al întreprinderii sociale.

Este obligatoriu, la nivelul fiecărui plan de afaceri, ca un minimum din persoanele angajate în cadrul întreprinderilor nou înființate să fie tineri NEETs șomeri din mediul rural, cu vârsta între 16 - 29 ani, deja înregistrați și profilați la AJOFM. Numărul de locuri de muncă ce trebuie ocupate de tineri NEETs șomeri din mediul rural, cu vârsta între 16 - 29 ani, înregistrați și profilați la AJOFM, în corelare cu valoarea ajutorului de minimis primit și cu numărul total de locuri de muncă nou create este menționat în secțiunea II.1. Decontarea de către administratorul schemei pentru entitățile economiei sociale a sumelor aferente implementării planurilor de afaceri selectate în cadrul proiectului de mai jos.

Persoanele angajate în cadrul întreprinderilor nou înființate vor avea, în mod obligatoriu, domiciliul sau reședința în regiunea/regiunile de dezvoltare/teritoriul ITI Delta Dunării în care se implementează proiectul, în mediul rural.

8.2 Etapa a II-a - Implementarea planurilor de afaceri și monitorizarea funcționării întreprinderilor sociale - slide 3

II.1. Decontarea de către administratorul schemei pentru entitățile economiei sociale a sumelor aferente implementării planurilor de afaceri selectate în cadrul proiectului (activitate obligatorie)

Cheltuielile aferente înființării și funcționării întreprinderilor de economie socială finanțate intră sub incidența ajutorului *de minimis*, conform Schemei de ajutor *de minimis* - Anexa nr. 5 la prezentul ghid. Valoarea maximă acordată per întreprindere (pentru un plan aprobat) este de 200.000 euro, reprezentând maximum 100% din totalul cheltuielilor eligibile și se acordă numai întreprinderilor înființate de persoanele ale căror planuri de afaceri au fost aprobate anterior, în cadrul etapei I.

Nivelul ajutorului de minimis acordat per entitate de economie socială înființată depinde de numărul minim de locuri de muncă create de către entitatea înființată, după cum urmează:

- a) Ajutor de minimis de maximum 40.000 euro - minimum 2 locuri de muncă create;
- b) Ajutor de minimis mai mare de 40.000 euro și maximum 60.000 euro - minimum 3 locuri de muncă create, din care 1 loc de muncă este ocupat de un tânăr NEET;
- c) Ajutor de minimis mai mare de 60.000 euro și maximum 80.000 euro - minimum 4 locuri de muncă create, din care 2 locuri de muncă sunt ocupate de tineri NEETs;
- d) Ajutor de minimis mai mare de 80.000 euro și maximum 100.000 euro - minimum 5 locuri de muncă create, din care 3 locuri de muncă sunt ocupate de tineri NEETs;
- e) Ajutor de minimis mai mare de 100.000 euro și maximum 150.000 euro - minimum 6 locuri de muncă create, din care 4 locuri de muncă sunt ocupate de tineri NEETs;
- f) Ajutor de minimis mai mare de 150.000 euro și maximum 200.000 euro - minimum 7 locuri de muncă create, din care 5 locuri de muncă sunt ocupate de tineri NEETs.

8.2 Etapa a II-a - Implementarea planurilor de afaceri și monitorizarea funcționării întreprinderilor sociale - slide 4

Ajutorul de minimis se va acorda în două tranșe, după cum urmează:

- tranșă inițială de maximum 75% din valoarea ajutorului de minimis, așa cum a fost acesta aprobat pe baza planului de afaceri și prevăzut în contractul de subvenție încheiat.
- tranșă finală reprezentând diferența până la valoarea totală a ajutorului de minimis, se va acorda după ce beneficiarul ajutorului de minimis face dovada că a ocupat locurile de muncă minime asumate prin planul de afaceri proporțional cu valoarea totală a ajutorului de minimis aprobat. În cazul în care beneficiarul ajutorului de minimis nu realizează ocuparea locurilor de muncă minime asumate prin planul de afaceri proporțional cu valoarea totală a ajutorului de minimis aprobat pe baza planului de afaceri și menționat în contractul de subvenție, tranșa a doua de ajutor de minimis nu se mai acordă și se demarează procedurile legale de recuperare integrală sau parțială a tranșei I de subvenție acordate.

Întreprinderile nou înființate vor trebui să aibă sediul social și, după caz, punctul/ punctele de lucru în regiunea/regiunile de dezvoltare/teritoriul ITI Delta Dunării în care se implementează proiectul.

Fiecare beneficiar al ajutorului de minimis va trebui să angajeze, în termenele specificate mai sus, numărul minim de persoane asumat prin planul de afaceri proporțional cu valoarea ajutorului de minimis aprobat. Locurile de muncă vor fi menținute ocupate până la finalul etapei a II-a de implementare și minim 6 luni în etapa III (în etapa de sustenabilitate a proiectului ulterioară finalizării implementării proiectului). Atât în perioada de implementare a planului de afaceri din cadrul etapei II cât și în perioada de sustenabilitate (etapa III) beneficiarul ajutorului de minimis trebuie să asigure menținerea locurilor de muncă în parametrii asumați prin Planul de afaceri (normă de lucru, nivel salarial, etc).

În calitatea lor de administratori ai schemelor de antreprenariat, nici solicitanții, nici partenerii acestora din proiect nu pot încheia contracte de prestări servicii, furnizare de bunuri sau execuție de lucrări cu beneficiarii ajutorului de minimis în cadrul aceluiași proiect.

8.2 Etapa a II-a - Implementarea planurilor de afaceri și monitorizarea funcționării întreprinderilor sociale - slide 5

După semnarea contractului de subvenție, întreprinderile nou create trebuie să-și continue activitatea în etapa a II-a de implementare și minimum 6 luni în etapa a III-a de sustenabilitate, respectiv în perioada de sustenabilitate ulterior finalizării proiectului.

Toate plățile reprezentând ajutorul de minimis aferent înființării și funcționării întreprinderilor nou create trebuie efectuate de către administratorul de minimis către beneficiarul ajutorului de minimis în cadrul celor 18 luni de funcționare din cadrul etapei II. Toate cheltuielile aferente implementării planurilor de afaceri trebuie angajate în perioada de 18 luni de implementare a planului de afaceri. Plata cheltuielilor cu implementarea planului de afaceri de către beneficiarul ajutorului de minimis poate fi efectuată și ulterior celor 18 luni de implementare, dar doar pentru cheltuieli necesare implementării planului de afaceri în cele 18 luni din etapa II și doar cheltuieli angajate în perioada de 18 luni de implementare a planului de afaceri în etapa II. În perioada ulterioară, de minimum 6 luni, de sustenabilitate în afara perioadei de implementare a proiectului, respectiv în cadrul etapei III, beneficiarul ajutorului de minimis va asigura continuarea funcționării afacerii și va menține ocuparea locurilor de muncă create.

Persoanele care fac parte din echipa de proiect, asociații sau angajații din cadrul beneficiarului sau partenerilor săi din proiect nu pot avea calitatea de angajați sau asociați în cadrul întreprinderilor înființate prin proiect.

Persoanele fizice nu pot avea calitatea de asociat, administrator, reprezentant legal sau angajat în cadrul a mai mult de o întreprindere înființată în cadrul prezentului apel.

În cazul în care întreprinderea se înființează ca societate reglementată de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și are mai mult de un asociat, persoana al cărei plan de afaceri a fost selectat în vederea finanțării va trebui să aibă calitatea de asociat majoritar și calitatea de administrator al întreprinderii beneficiare de ajutor de minimis.

Persoanele fizice care înființează afaceri nu trebuie să aibă calitatea de asociați majoritari în structura altor întreprinderi, la data semnării contractului de subvenție.

8.2 Etapa a II-a - Implementarea planurilor de afaceri și monitorizarea funcționării întreprinderilor sociale - slide 6

- **II.2 - Monitorizarea funcționării și dezvoltării entităților de economie sociala finanțate (activitate obligatorie)**

Administratorul schemei pentru entitățile economiei sociale desfășoară acțiuni care au ca scop monitorizarea activității întreprinderilor înființate, inclusiv exploatarea și sustenabilitatea planului de afaceri asumat în sensul dezvoltării, și nu doar al supraviețuirii în piață, precum și a atingerii tuturor rezultatelor asumate prin proiect, cu acordarea unei atenții deosebite menținerii locurilor de muncă create, precum și funcționalității întreprinderilor create. Metodologia de realizare a monitorizării întreprinderilor va fi prezentată în cadrul cererii de finanțare.

NB. După înființarea întreprinderilor nu se mai pot oferi în cadrul proiectului servicii de sprijin pentru funcționarea și dezvoltarea afacerii (consiliere antreprenorială, juridică, mentorat etc), întreprinderile fiind doar monitorizate cu privire la existența și funcționarea acestora, crearea și menținerea locurilor de muncă asumate, utilizarea și raportarea ajutorului de minimis etc.

8.2. Elemente generale privind implementarea etapei II

Durata de implementare a etapei II este de minimum 12 luni, dar nu mai mult de 18 luni de la finalizarea etapei I (semnarea contractelor de subvenție). Delimitarea în timp a primelor 2 etape cadru de implementare a schemei de antreprenoriat (prin stabilirea duratelor maxime de implementare și a cerințelor minime pentru a considera încheiată o etapă) are în vedere proiectul în ansamblu, urmărindu-se trasarea unei limite temporale pentru furnizarea activităților specifice fiecărei etape către toți beneficiarii de ajutor de minimis. Cele 2 etape se pot suprapune parțial, în sensul că administratorul de schemă de antreprenoriat poate începe implementarea etapei a II-a pentru segmentul de grup țintă care a beneficiat de toate activitățile etapei I. În situația în care administratorul de schemă de antreprenoriat va organiza etapizat concursul de planuri de afaceri, se va asigura că divizarea acestuia nu generează nicio discriminare în efectuarea selecției.

Etapa II de implementare se va considera finalizată odată cu finalizarea implementării planurilor de afaceri selectate pentru finanțare.

La finalul acestei etape, administratorul schemei pentru entitățile sociale va prezenta un dosar conținând documente justificative privind plata sumelor acordate ca ajutor de minimis întreprinderilor înființate. În cazul în care AM, respectiv OI responsabil constată, la finalul perioadei de verificare a dosarelor, neconcordanțe între documentele prezentate și activitățile desfășurate în cadrul proiectului sau lipsa unuia sau mai multor documente justificative, cheltuielile aferente activităților în discuție pot fi declarate neeligibile.

Întreprinderile de economie socială înființate vor obține atestatul de întreprindere socială în termen de maximum 4 luni de la operaționalizarea întreprinderii sociale/punerea în funcțiune a echipamentelor de producție/demararea furnizării serviciilor sau executării lucrărilor, conform obiectului de activitate al întreprinderii sociale.

8.3. Etapa III de sustenabilitate - Asigurarea sustenabilității planurilor de afaceri ulterior perioadei de implementare a proiectului

III.1 Asigurarea sustenabilității planurilor de afaceri (activitate obligatorie)

Administratorul schemei de antreprenoriat are obligația de a asigura sustenabilitatea întreprinderilor sociale sprijinite pentru o perioadă de minim 6 luni de la finalizarea etapei II, în afara perioadei de implementare a proiectului. Sustenabilitatea întreprinderilor sociale este îndeplinită doar atunci când întreprinderile sociale sprijinite **funcționează minim 6 luni** ulterior finalizării implementării proiectului, după finalizarea implementării planurilor de afaceri în cadrul etapei II, și asigură menținerea locurilor de muncă în parametri asumați prin Planul de afaceri (normă de lucru, nivel salarial etc). Monitorizarea asigurării sustenabilității întreprinderilor sociale sprijinite se realizează de către administratorul schemei de antreprenoriat, iar cheltuielile generate de activitatea de monitorizare a întreprinderilor în perioada de sustenabilitate de 6 luni nu sunt eligibile la rambursare prin proiect.

Nerespectarea prevederilor din Ghidul Solicitantului Condiții Specifice cu privire la păstrarea locurilor de muncă asumate prin planul de afaceri în parametri asumați prin Planul de afaceri (norma de lucru, nivel salarial etc.) constituie motiv pentru recuperarea integrală sau parțială a ajutorului de minimis acordat.

Persoanele fizice nu pot avea calitatea de asociat, administrator, reprezentant legal sau angajat în cadrul a mai mult de o întreprindere înființată în cadrul acestui program. În cazul în care întreprinderea se înființează ca societate reglementată de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și are mai mult de un asociat, persoana fizică al cărei plan de afaceri a fost selectat în vederea finanțării va trebui să aibă calitatea de asociat majoritar.

NB. Persoana al cărei plan de afaceri a fost selectat în vederea finanțării va trebui să aibă calitatea de administrator al afacerii nou înființate și sprijinite prin proiect, reprezintă societatea, are rol executiv în întreprindere, fiind efectiv cel care asigură gestiunea afacerii, este responsabil de patrimoniul întreprinderii înființate, are responsabilitatea de a garanta întru totul desfășurarea legală a activității economice și realizarea obiectelor de activitate. La finalul implementării proiectului, indiferent de cauzele care determină eventuala fluctuație a numărului de persoane angajate, administratorul schemei de economie socială are obligația de a se asigura că numărul persoanelor angajate în cadrul întreprinderilor nou înființate este cel puțin egal cu numărul total asumat inițial.

N.B: Activitățile proiectului se derulează în regiunile de implementare/teritoriul ITI Delta Dunării vizate de proiect. Prin excepție, unele activități specifice se pot desfășura și în afara teritoriului regiunii/regiunilor de implementare/teritoriului ITI Delta Dunării, dacă aceste activități sunt necesare implementării proiectului, cu mențiunea că dezvoltarea afacerilor sprijinite se va realiza **EXCLUSIV ÎN REGIUNILE DE IMPLEMENTARE A PROIECTULUI/TERITORIUL ITI DELTA DUNĂRII** (sediul social și punctele de lucru aferente activităților economice sprijinite prin schema de minimis vor fi situate în regiunile mai puțin dezvoltate ale României: Nord-Est, Sud-Est, Sud Muntenia, Sud-Vest Oltenia, Vest, Nord-Vest și Centru, respectiv în teritoriul ITI Delta Dunării). Excepția mai sus prezentată nu are implicații asupra sediului social sau a punctului/punctelor de lucru aferente întreprinderilor sociale sprijinite. Obligativitatea deschiderii și păstrării sediului social și a punctului/punctelor de lucru în regiunea/regiunile de implementare/teritoriul ITI Delta Dunării se păstrează pe toată durata implementării planului de afaceri și pe toată perioada de sustenabilitate (minim 6 luni).

9. Reguli generale și specifice de decontare

- ▶ **Cheltuielile (directe și indirecte) care nu fac obiectul schemei de ajutor de minimis trebuie să reprezinte max. 30% din valoarea proiectului.**
- ▶ **Cheltuielile pentru măsurile care vizează înființarea și funcționarea de întreprinderi vor fi tratate ca subvenții/ajutor de minimis, prin urmare aceste cheltuieli nu vor fi cuantificate drept cheltuieli de tip FEDR. Cheltuielile de tip FEDR, inclusiv cele pentru echipamente, și cheltuielile pentru închiriere și leasing vor respecta regulile și plafoanele stabilite prin Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020.**
- ▶ **Cheltuielile indirecte vor fi decontate ca finanțare forfetară de maximum 15% din costurile directe cu personalul prin aplicarea articolului 68 alineatul (1) litera (b) din REGULAMENTUL (UE) NR. 1303/2013 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului.**
- ▶ Valoarea cheltuielilor salariale bugetate la nivel de plan de afaceri nu poate depăși procentul de 10% din bugetul planului de afaceri (din ajutorul de minimis acordat)
- ▶ **Întreprinderile sociale înființate în cadrul proiectului se pot adresa structurilor teritoriale ale ANOFM pentru a beneficia, pentru persoanele angajate în cadrul acestora, de subvențiile acordate în baza Legii 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare. În situația în care întreprinderile înființate în cadrul proiectului optează pentru subvenționarea locurilor de muncă create, în conformitate cu prevederile Legii 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, NU vor fi incluse în bugetul planurilor de afaceri cheltuielile salariale ce urmează a fi decontate în baza Legii 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare.**

Materialle auxiliare

- [Listă coduri CAEN](#)
- [Anexa încadrarea cheltuielilor](#)
- [Ghidul solicitantului](#)